

GOEDEREDE.

POLDERS DIE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP DE
KAART VOORKOMEN.

Administratieve indeling.

ZUIDHOLLAND.

GOEDEREDE EN OVERFLAKKEE.

Polder het West Nieuwland.

Polder het Oude Nieuwland. (Bestaande uit de waterstaatkundige polders Oude Nieuwland en Nieuwen Oord.)

Polder het Oude land.

Polder de Oude Oostdijk.

Bokkepolder.

Kleine Bokkepolder. } vormen één waterstaatkundige polder.

Polder de Rooklaasplaat.

Polders Oud- en Nieuw Westerloos en de Nieuwe Oostdijk. (Bestaande uit de drie waterstaatkundige polders van die namen.)

Polder de Plas.

Groote Zuiderpolder.

Polder De Generale Dijkloot van Stellingdam. (Bestaande uit twee waterstaatkundige polders: 1° overtrekkende de dijken genaamd de polders Adriana, Beudreyt en Huls, 2° polder Scherzee, niet op dit blad voorkomende.)

Polder van Schaddelee.

TOELICHTING.

De polders op de kaart hebben de kleur van den boezem, waarop zij uitwateren, in verschillende tinten.

Polders, door een bias van donkerder tint omgeven, brengen het water niet regstreeks op den boezem, maar eerst op een anderen polder. De alzoos bij elkander behoorende polders hebben gelijke tint.

Hooge gronden en boezemlanden polders hebben gelijke tint. Tot meer duidelijke aanwijzing van de boezemwateren zijn daarbij de benamingen in het rood gesteld.

De banken en dieptelijnen in het Noorder- en Westgat geven den toestand in 1869 aan.

VERKLARING DER TEEKENS.

- x Uitwateringslus (U. sl.) (Sluizen die tot een ander doel dienen, zijn aangewezen door dit teeken en nader omschreven.)
 - Peilschaal.
 - Peilmerksteen.
 - d Dijkshoogte.
 - +0.50 Terreinshoogten in meters betrekkelijk Amsterdamsch peil A.P.
 - Straat-, grind-, schulpwegen, enz.
 - Zeedijk.
 - Hoogwaterlijn.
 - Bij laagwater droogvallend gedeelte.
 - Laagwaterlijn.
 - Lijn van 25 decimeters onder gewoon laagwater.
 - " " 50 " " " " " "
 - " " 80 " " " " " "
- De grootte der polders is gegeven in Hectaren (HA.), volgens meting op de kaart.

BOEZEMS.

- Kleur van de regstreeks op zee uitwaterende polders. (Veronderstelde kleur van de zee.)
 - Boezem de Spuikom der haven van Goedereede.
- Oppervlakte der polders, die er hun water op lozen, 1240 HA. ongeveer. De boezem ontlaat zich op de haven van Goedereede door de spuisluis. Het spuien tot diephouding der haven, dat bij elk gunstig dag- en nachttij plaats heeft, houdt op als men een vloed verwacht 2.30 M. boven gewoon laagwater, daar alsdan uit voorzorg de vloeddeuren worden dichtgezet.

BUITENWATERSTANDEN

- Haringvliet.
- Goedereede (uiteinde der haven.)
- Gemiddelde stand over de jaren 1861—1870:
- vloed + 1.05.
- eb — 0.78.
- Hoogste en laagste standen over die jaren:
- + 3.10; 2 Dec. 1867;
- 1.79; 18 Jan. 1861.
- Goedereede (bij de Spuisluis.)
- Gemiddelde stand over de jaren 1861—1870:
- vloed + 1.11.
- eb — 0.35.
- Hoogste en laagste standen over die jaren:
- + 3.15; 22 Dec. 1863;
- 0.60 kwam meermalen voor, het laatst 31 Mei 1870.
- Springersdiep.
- Oudelandsche Zeedijk.
- Gemiddelde stand over de jaren 1861—1870:
- vloed + 1.33.
- eb — 1.07.

SLUIZEN.

	Wijfde in den dag. M.	Diepte slagbalk betrekkelijk A.P. M.
A. Spuisluis der haven van Goedereede, tevens uitwateringsluis van de polders Oudeland, de Plas en de Oude Oostdijk, 1 toeluis, 1 paar vloeddeuren . . .	5.75	— 1.23
B. Uitwateringsl. Nieuwe Oostdijksche polder, 1 schuif . . .	0.90	— 0.41
C. Uitwateringsluis Rooklaasplaatpolder, 1 schuif . . .	0.94	— 0.34
D. Uitwateringsluis Groote en Kleine Bokkepolder, 1 schuif	0.66	+ 0.24
E. Uitwateringsluis polder van Schaddelee, aardenhuis met klep	0.21 midd.	+ 0.09
F. Uitwateringsluis polder van Goekoop, 1 klep	0.30	+ 0.38
G. Uitwateringsluis Groote Zuiderpolder, 1 schuif . . .	1.15	— 0.47
H. Uitwateringsluis polder Nieuw Westerloos, 1 schuif . . .	0.90	— 0.41
I. Uitwateringsluis polder Oud Westerloos, 1 schuif . . .	0.90	— 0.41

ZEEWERING.

De zeevering voor zoover dit blad betreft, wordt gevormd door de duinleten, die zich onafgebroken in zeer verschillende breedte langs de noordzijde van het eiland uitstrekt. De duinen worden op onderscheidene punten onderhouden door het stellen van rietheiningen en helmbeplantingen.

Tot behoud van het eiland, wat vooral tot instandhouding van het zeegat van Goedereede van overwegend belang moet geacht worden, vindt men reeds in 1739 melding gemaakt van het aanleggen van kleine rijzen dammen tot beveiliging van het strand ter plaatse waar thans het Flaauwe werk gelegen is.

Dit Flaauwe werk bestaat uit eene bekleding van het duin met eene glooijing van bazalt en Doornieschen steen ter lengte van 242 M., acht rijzen dammen met steen bezet en vier met steen bezette nollen. De afstand tusschen die werken wisselt af van 67.75 tot 135.50 M., de lengte van 45 tot 204 M., de breedte van 5.40 tot 8.50 M., de hoogte aan den kop van 0.25 tot 1.50 M. boven gewoon laagwater.

Tusschen de haven van Goedereede en het Flaauwe werk liggen 25 besteede rijzen dammen, die achtereenvolgens tot strandverdediging zijn aangelegd, en wel 18 derzelve tusschen 1785 en 1855. De afstand tusschen die dammen wisselt af van 154 tot 366 M., de lengte van 122 tot 266 M., de breedte van 5 tot 11.30 M. De dammen liggen met hun kop ongeveer op de hoogte van gewoon laagwater en rijzen onder rechte lijnen, op iedere 50 M. lengte 0.60 M.

De genoemde werken zijn, even als de dammen en werken van de haven van Goedereede, allen in onderhoud bij de provincie Zuidholland.

Het strand wordt, voor zoover de werken strekken, jaarlijks gemeten. De meting geldt zoowel den voet van het duin als de hoog- en laagwaterlijnen. De uitkomsten worden geregeld in daartoe bestemde registers bijgeschreven.

POLDERS, ENZ.

Polders.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand geteekend. De administratieve indeling is boven de kaart omschreven.

BEDIJINGEN.

	Jaar van verleend octrooi, bedijking of herbedijking.
Polder Oude Nieuwland (Oude Oord van het Oude Nieuwland «de Groede»)	octr. 1857.
Polder Nieuwen Oord (Nieuwen Oord van het Oude Nieuwland «den Oort»)	octr. 1367, herbedijkt 1394.
Polder de Plas	uitgifte 1 Junij 1409, 9 Maar 1462, 4 Maar 1473.
Polder het West Nieuwland (Noorderdyors)	bedijkt kort vóór 1496.
Polder Oude Westerloos en Nieuwe Oostdijk . . .	uitgegeven 27 Mei 1591.
Polder Nieuw Westerloos	bedijkt 1611.
Polder Rooklaasplaat	bedijkt na 1622.
Groote Zuiderpolder	bedijkt kort na 1653.
Adriana-polder	bedijkt 1711?

Schaal van 10000 Ellen.

Beveert in 1872

VERWIJZING.

Zie voor verdere bijzonderheden het overzicht van de geschiedenis der zeewerken op Goedereede door den Hoofd-ingenieur P. Caland, opgenomen in de Verhandelingen van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, jaargang 1857—1858.